

مهم‌ترین رقیب

یکی از مهم‌ترین مهارت‌ها، برنامه‌ریزی برای رقابت است.

• بهنوش خرمروز • تصویرگر: مجید صالحی

بعضی از آدم‌ها هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های روشنی دارند، مثلاً فهرستی از هدف‌هایشان را می‌نویسند و به دیوار می‌زنند یا دفتر برنامه‌ریزی دارند. بعضی‌ها ولی فکر می‌کنند که هدف‌گذاری روشنی ندارند یا اصلاً سعی می‌کنند هدف‌گذاری نکنند. شاید چون این کار به آن‌ها قدری اضطراب می‌دهد یا از فواید هدف‌گذاری خیلی خبر ندارند.

جزء هر کدام از این دو دسته که باشد، باز جایی از ذهنتان هدف‌هایی دارید که سعی می‌کنید به آن‌ها برسید، چه از آن‌ها خبر داشته باشد و چه کاملاً بی‌خبر باشد. یکی از چیزهایی که در هدف‌گذاری ما بسیار مهم است، رقابت است. اما چطور؟ با چه کسی؟

**فکر کنید وقتی می‌خواهید درس بخوانید و برای امتحان آماده شوید،
هدفتان این باشد: می‌خواهیم از فلانی جلو بزنم!**

در این حالت اگر نمره‌ی شما بالاتر از دوستانتان باشد، احساس غرور می‌کنید یا بر عکس وقتی نمره‌ی شما از همکلاسی‌هایتان پایین‌تر می‌شود، احساس شرمساری می‌کنید. اگر این طور هستید، یعنی شما براساس مقایسه با دیگران در ذهنتان هدف‌گذاری می‌کنید، پس پیروزی یا شکست شما در مقایسه با بقیه معنی می‌گیرد.

از آن‌طرف، اگر هدفتان این باشد که نسبت به نمره‌ی قبلی خودتان نمره‌ی بالاتری بگیرید، اگر به جای تمرکز روی سوال‌هایی که ممکن است در امتحان بیاید، روی فهمیدن درس و پیدا کردن کاربردهایش تمرکز دارید و حتی از منابع غیردرسی و جست‌وجو و پرسش کردن برای درک بهتر استفاده می‌کنید و دنبال مقایسه با بقیه نیستید، یعنی هدف‌گذاری شما براساس پیشرفت خودتان است، نه بقیه.

من، تویی یا من؟

خب حالا ببینیم هر کدام چه نتیجه‌هایی دارد.
وقتی بادیگران رقابت می‌کنند:

بیشتر اضطراب دارید.

زودتر نامید می‌شوید.

زودتر دست از تلاش می‌کشید. (چرا؟ چون نامید می‌شوید).

هر چه یاد می‌گیرید، زود فراموش می‌کنید. (چون هدف شما یادگیری عمیق نبوده. فقط شکست رقیب بود).

ممکن است احساس رقابت به حسادت تبدیل شود و این می‌تواند برای خودتان آزاردهنده باشد.

وقتی با خودتان رقابت می‌کنید:

حس حسادت ندارید، پس کمتر مضطرب می‌شوید.

بیشتر یادگیری طولانی مدت برایتان مهم می‌شود. (در نتیجه از یادگیری لذت می‌برید و از ترس امتحان درس نمی‌خوانید).

چون مضطرب نیستید، می‌توانید برنامه‌ریزی کنید و یاد بگیرید برای رسیدن به هدف آرام و پیوسته تلاش کنید. این باعث می‌شود شما همیشه رو به پیشرفت باشید و نامید نباشید. (چون کسی نیست که از شما جلو بزند!).

این‌ها همه باعث تقویت اعتماد به نفس می‌شود.

شاید شما در محیطی باشید که دیگران (حتی پدر و مادر یا معلمان، شمارا باقیه مقایسه کنند. چون خودشان این‌طور یاد گرفته‌اند. اتا خبر خوب این که خودمان می‌توانیم مدل فکری مان را با تمرین عوض کنیم. خودمان را با خدمان مقایسه کنیم و همیشه سعی کنیم یک قدم از دفعه، قبلمان بهتر باشیم. درس‌ها را در کنیم و ببینیم چطور در زندگی به کارمان می‌آیند. علاقه‌هایمان را پیدا کنیم و سعی کنیم در آن بهتر و بهتر باشیم.

راه خوبی است اگر با والدین و معلم و حتی دوستانمان هم در این مورد حرف بزنیم.

یادتان هست در مورد ذهن رشدپذیر در شماره‌ی ۱ حرف زدیم؟ به نظر شما

این دو مفهوم چقدر و چطور به هم ربط دارند؟

اگر به یاد ندارید، می‌توانید با اسکن رمزینه‌ی زیر آن مطلب را بخوانید.

می‌توانید از اینجا بخوانید.

دانش آموز ۱

با هوش نیستی؟ اصلاً مهم نیست.

